

Wél of geen jaarrekening lezen?

College van Afgevaardigden bijeen, 1 december 2004

Jan Pieter Nepveu

Het College van Afgevaardigden vergaderde woensdagmiddag 1 december in de Utrechtse Jaarbeurs.

Algemeen deken Jeroen Brouwer opent de vergadering drie minuten over twee. Met 81 afgevaardigden is de opkomst heel goed. Het lijkt erop dat alle nieuw gekozen afgevaardigden aanwezig zijn. Ook achter de tafel van de Algemene Raad zit een nieuw gezicht: Lotje van de Puttelaar. Zij neemt de taken over van Els Unger, die Pim van Duren als waarnemend deken opvolgt. Brouwer heeft een paar mededelingen. Die over no cure no pay en de motie van Kamerlid De Vries behelzen geen nieuws, daarover heeft men kun-

Lotje van de Puttelaar

nen lezen in dit blad en de wekelijkse nieuwsbrief Orde van de Dag. Brouwer meldt ook dat de NMa de Orde onder de loep genomen heeft en relevante punten inventariseert. De Orde is door de NMa uitgenodigd voor een gesprek. Brouwer wil voorkomen dat de inventarisatie vroegtijdig openbaar wordt. 'Zij zal publiek wel wat consequenties hebben.'

NIET DE STEKKER ERUIT

Vanzelfsprekend zullen de afgevaardigden te zijner tijd als eersten kennis van de inventarisatie nemen.

Op de agenda staat allereerst de evaluatie van

BaliePlus. De serviceorganisatie is zeven jaar geleden opgericht en biedt advocaten onder meer de mogelijkheid tot collectieve inkoop. BaliePlus maakte aanvankelijk verlies, maar sinds een jaar of drie wordt er bescheiden winst geboekt. Hoewel volgens Van Duren de toekomst niet groots is, ziet hij 'geen steekhoudende argumenten om de stekker er uit te trekken'.

J. van Veggel (Amsterdam), betrokken geweest bij de oprichting van BaliePlus, vindt dat de organisatie door de Algemene Raad altijd stiefmoederlijk behandeld is. 'De gedachte om de stekker eruit te trekken vind ik te negatief. Ik zou er eerder een steekertje bij willen steken, want binnen de balie bestaat behoefte aan een serviceorganisatie. Met name de kleine kantoren maken er graag gebruik van.'

Een ander geluid komt van J. Peek (Breda). Peek noemt het succes van BaliePlus 'niet zo eclatant' en vraagt zich af in hoeverre de Orde zich er mee bezig moet houden. 'Ik zie BaliePlus als een zelfstandige onderneming die de advocatuur iets aanbiedt. Moet de Orde daar geld aan besteden?' Brouwer antwoordt dat de Orde de bemoeienis met BaliePlus al sterk heeft teruggedrongen.

KROEGENTOCHT

Het College stelt zonder veel discussie de financiële bijdrage 2005 vast. Nadat tijdens een vorige vergadering de categorie-indeling al gewijzigd is, zal met ingang van 2005 voor iedereen de financiële bijdrage structureel worden verlaagd met 35 euro. De begroting 2005 en de meerjarenraming 2006/2007 zien er, vinden alle sprekers, net als de laatste jaren weer mooi uit. Er zijn slechts een paar opmerkingen. Mw. M. Ubbink (Almelo/Zutphen) had, gezien het dalend aantal asielzoekers, verwacht dat voor asielzaken minder geld begroot zou worden. Het betreft weliswaar een relatief bescheiden post maar hij stijgt van 22.000 naar 30.000 euro, een groeipercentage van 30 procent.

Els Unger (Algemene Raad) legt uit dat de verlaging van de kosten geen gelijke tred houdt met de vermindering van het aantal asielzoekers. 'De kosten gaan omlaag, maar niet zo snel.' Verder is de Orde gevraagd de bijdrage te verhogen aan de permanente commissie die de regering adviseert over vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht. Unger: 'We hebben daar nog niet over

beslist, maar het is voor de zekerheid al verdisconteerd in de begroting.'

Ubbink verbaast zich ook over de stijgende kosten van de jaarlijkse Ordevergadering. Die gaan van de huidige 250 duizend euro geleidelijk naar 331 duizend euro in 2007. 'Met in ons achterhoofd de uitgekilde ordevergadering in Dordrecht, hadden we een daling verwacht,' aldus de afgevaardigde.

Van Duren zegt van verschillende kanten te hebben vernomen dat de jaarvergadering in Dordrecht wel wat al te sober was. 'Daarom wil de Algemene Raad terug naar de oude opzet, met de avond ervoor de door velen zo gevraagde kroegentocht.'

L. Eenens (Den Haag) vindt het gezien de huidige financiële situatie ongewenst dat het vermogen van de Orde nog verder groeit. Het resultaat in 2004 bedraagt maar liefst een miljoen euro, en voor 2005 wordt wederom een positief resultaat (188.000 euro) verwacht. Het vermogen wordt daardoor volgens Eenens onnodig groot.

J. Smeets (Haarlem) steunt de Haagse opmerking: 'Misschien is dit een moment om tot enige bezinning te komen. Wij zijn met z'n allen verplicht lid van deze organisatie. Dat is op zichzelf een goede zaak. Maar het betekent ook dat de organisatie eens moet bezien waaraan het geld wordt uitgegeven. Organisaties als deze hebben de neiging uit te dijen.' Smeets bepleit daarom het inschakelen van een extern bureau. Brouwer voelt daar niets voor: 'Het College van Afgevaardigden heeft een duidelijk benoemde controletaak. U bepaalt zelf wat u wilt. We hebben een begroting, en die wordt vastgesteld of niet.'

LIEVEMOEDEREN

De rest van de middag wordt voornamelijk gebruikt voor de PowerPoint-presentatie van Ed van Liere (Algemene Raad) over ingrijpende aanpassingen in de beroepsopleiding. Het accent in de opleiding zal komen te liggen op de beroepsvaardigheden. Uitgangspunt is dat tijdsduur en kosten niet mogen toenemen. De vakken jaarrekening lezen en belastingrecht zullen vervallen. Het is niet voor alle aanwezigen eenvoudig er steeds bij te blijven. Gelukkig staat alles ook op papier.

Na de presentatie is er tijd voor vragen en opmerkingen. 'Natuurlijk hebben wij diep respect voor

het hier samengebalde intellect,' zegt W. Taekema (Den Haag). Desondanks vindt hij het 'uiterst ongelukkig' dat het jaarrekening lezen uit het basispakket geschrapt dreigt te worden. 'Jaarrekening lezen hebben we in veel onderdelen van de praktijk nodig, in het familierecht, in alimentatiekwesies, in het ondernemingsrecht, bij fraudezaken... Iedereen zou toch minstens enig begrip moeten hebben van een jaarrekening.' Maar Van Liere vraagt zich af wat 'dat jaarrekening lezen nou eigenlijk voorstelt'. 'Ik ben net als

zoveel advocaten een authentieke alfa en snap het allemaal niet. Ik heb ook niet de illusie dat ik het ga snappen als ik het onderwijs zou volgen.' Van Veggel (Amsterdam) spreekt van een vreemde redenering: 'Als je zelf het rekening lezen niet begrijpt, vind ik dat een raar argument voor het schrappen uit de beroepsopleiding.' J. Dantuma (Arnhem) daarentegen begrijpt Van Liere uitstekend. Er zijn immers twee soorten mensen en daar helpt geen lievemoeieren aan. 'Je kunt jaarrekening lezen of je kunt het niet. Er zijn mensen

die het kunnen en mensen die het nooit zullen kunnen. De opleiding biedt wie het al kan niets nieuws, en voor de anderen is het te moeilijk.' Ten slotte kenschetsen de algemeen deken en W. de Vries (Den Haag) de vertrekkende Pim van Duren als een aimabele man, wars van enige poespas, rustig, verfijnd levensgenieter, en gentleman in optima forma. Van Duren bedankte diverse mensen en merkte toen op: 'Ik sterf van de dorst.' (Zie voor de besluitenlijst van het College de Ordepagina's achter in dit nummer.)

Berichten uit het notariaat

mr. E.E. Minkjan, bestuurssecretaris KNB

Holnieten en weekmakers

De notaris is een ambtenaar en een bestuursorgaan en daarom is de Archiefwet met zijn uitvoeringsregelingen op zijn akten van toepassing. Een notaris moet zijn akten op een bijzondere manier veiligstellen. Ze moeten veilig worden bewaard in een kluis of ruimte die moet voldoen aan speciale eisen, genoemd in de Regeling archiefruimten en archiefbewaarplaatsen: geen water- of elektriciteitsleidingen erboven, geen ramen, de vloer en muren moeten van steenachtig materiaal zijn, een brand moet gedurende 60 minuten worden tegengehouden, en er moet niet te veel en niet te weinig luchtverversing zijn. Na twintig jaar kunnen de akten naar een centrale plaats in het arrondissement, meestal de griffie van de rechtbank, de algemene bewaarplaats. Na 75 jaar gaan de akten van hieruit naar een rijksarchiefbewaarplaats, voor testamenten is de termijn 100 jaar.

De afgelopen maand ontstond beroering in het notariaat door de nieuwe voorschriften over de hechtmechanieken, waarmee de bladen van akten moeten worden bijgehouden. De eisen staan in de Regeling duurzaamheid archiefbescheiden. Vroeger werden de akten genaaid, maar na verloop van tijd zijn notarissen ook nietjes en metalen ringetjes gaan gebruiken. Door zo'n ringetje wordt dan een koordje gehaald en dit wordt met het ambtszegel van de notaris aan de akte gehecht. Soms doet de notaris het geheel dan ook nog in een plastic koftje. De nietjes en metalen ringetjes roesten echter weg en in plastic zitten weekmakers, die na enkele decennia verdampen en daarmee het papier aantasten. Hierover zijn de afgelopen jaren problemen ontstaan met de

rijksarchivarissen. Die vonden dat het notariaat eigenlijk de akten weer uit elkaar moet halen, hetgeen echter op grond van de Wet op het notarisambt niet is toegestaan.

Na uitgebreid overleg is de algemeen rijksarchivaris akkoord gegaan met een overgangsregeling. De oude akten met de verkeerde hechtmiddelen worden geaccepteerd, op voorwaarde dat met ingang van 1 januari 2005 de goede hechtmechanieken worden gebruikt. Wat zijn goede hechtmechanieken? Hierover brandden de vragen van notariskantoren los, toen de afspraak met de algemeen rijksarchivaris half november bekend werd. Katoenen draad mag nog. En verder voldoet een zogenoemde holniet van kunststof, een soort drukknoop die ook voor medische doeleinden wordt gebruikt, bijvoorbeeld in korsetten. Op dit moment is er echter maar één bedrijf in Nederland die ze kan leveren, en slechts in twee formaten, dus in veel gevallen óf te klein, óf te groot. Bovendien neemt zo'n holniet veel kostbare plaats in de kluis in. Roestvrije nietjes zouden beter zijn, maar het soort dat voldoet is niet in Nederland te verkrijgen, wel in Engeland.

De afgelopen weken beantwoordden medewerkers van de KNB veel telefonische vragen van verontruste mensen van notariskantoren. Over de holnieten. Voor een nietonaanzienlijk deel betrof het retorische vragen, bedoeld om zich op iemand te kunnen afreageren. Maar vele gesprekken eindigden met de lachende conclusie: in wat voor land leven wij?

ORDENIEUWS

Uurtarief curatoren en bewindvoerders

Het uurtarief curatoren en bewindvoerders is per 1 januari 2005 vastgesteld op € 171. De salarisp bepaling vindt plaats overeenkomstig de Richtlijn salarissen curatoren en bewindvoerders, zoals vastgesteld in overleg tussen het landelijk overleg van rechters-commissarissen insolven-

ties (Recofa), de Vereniging Insolventierecht Advocaten (Insolad) en de Nederlandse Orde van Advocaten. Dit uurtarief wordt jaarlijks per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 1997) aangepast met een percentage dat overeenkomt met het procentuele verschil tussen het indexcijfer

CAO-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen, reeks voor de Overheid (juli publicatie), van enig jaar en het overeenkomstige indexcijfer in het voorafgaande jaar.